

УДК 302.2:008.8

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-52>

Микола ЛЕВЧЕНКО

заслужений працівник культури України, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри культурології, Херсонський державний університет, вул. Університетська, 27, м. Херсон, Україна, 73003

ORCID: 0000-0002-4069-1729

Борис ЧУПРИНА

Народний артист України, доцент кафедри культурології, Херсонський державний університет, вул. Університетська, 27, м. Херсон, Україна, 73003

ORCID: 0009-0000-8027-4148

Діана КУЗЯКІНА

магістр, викладачка кафедри культурології, Херсонський державний університет, вул. Університетська, 27, м. Херсон, Україна, 73003

ORCID: 0009-0008-7715-0919

Бібліографічний опис статті: Левченко, М., Чуприна, Б., Кузякіна, Д. (2025). Медіакультура та її вплив на формування суспільних цінностей. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 363–369, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-52>

МЕДІАКУЛЬТУРА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ

У статті здійснено аналіз медіакультури як соціального феномена та визначення її впливу на процес формування суспільних цінностей в умовах цифрової трансформації та глобалізаційних змін. Виявлено, що медіакультура, яка виступає ключовим елементом сучасного інформаційного суспільства, здатна значно впливати на формування ціннісних орієнтацій та світогляду індивідів. З розвитком цифрових технологій медіакультура набуває нових форм і механізмів, що посилює її роль у перерозподілі інформаційних потоків і культурних практик. Зазначено, що глобалізація медіаконтенту не тільки сприяє виникненню нових соціальних стандартів і моделей поведінки, але й дозволяє маніпулювати інформацією, що має значний вплив на громадську свідомість. Особливу увагу приділено аналізу змін у соціальних цінностях, які виникають під впливом медіа, зокрема в умовах глобалізації. Зауважено, що медіакультура функціонує як важливий канал передачі цінностей і стандартів поведінки, що має прямий вплив на індивідуальні та колективні орієнтири в суспільстві. Цінності, що формуються в колективному середовищі, сприяють соціальній єдності та підтримують стабільність культурних практик. Підкреслено важливість розвитку медіаосвітніх інститутів та освітніх програм, що забезпечують підготовку індивідів до адаптації до сучасного медіасередовища. Встановлено, що у контексті глобалізованого світу, здатність критично оцінювати інформацію та використовувати її в соціальних і професійних сферах є необхідною для збереження та розвитку соціальних цінностей. Наголошено, що медіакультура не лише відображає стан суспільства, але й активно формує нові реалії, що визначають напрямки суспільних трансформацій та особистісного розвитку.

Ключові слова: медіакультура, глобалізація, соціальні цінності, медіаосвіта, інформаційне суспільство, медіанавички.

Mykola LEVCHENKO

Merited Culture Worker of Ukraine, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor at the Department of Cultural Studies, Kherson State University, 27 Universytets'ka Str., Kherson, Ukraine, 73003

ORCID: 0000-0002-4069-1729

Boris CHUPRYNA

People's Artist of Ukraine, Associate Professor at the Department of Cultural Studies, Kherson State University, 27 Universytets'ka Str., Kherson, Ukraine, 73003

ORCID: 0009-0000-8027-4148

Diana KUZIAKINA*Master, Teacher at the Department of Cultural Studies, Kherson State University, 27 Universytets'ka Str., Kherson, Ukraine, 73003***ORCID:** 0009-0008-7715-0919

To cite this article: Levchenko, M., Chupryna, B., Kuziakina, D. (2025). Mediakultura ta yii vplyv na formuvannia suspilnykh tsinnosti [Media culture and its influence on the formation of social values]. *Fine Art and Culture Studies*, 1, 363–369, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-52>

MEDIA CULTURE AND ITS INFLUENCE ON THE FORMATION OF SOCIAL VALUES

The article analyzes media culture as a social phenomenon and determines its impact on the process of shaping social values in the context of digital transformation and globalization. It is found that media culture, which is a key element of the modern information society, can significantly influence the formation of value orientations and worldview of individuals. With the development of digital technologies, media culture is acquiring new forms and mechanisms, which strengthens its role in the redistribution of information flows and cultural practices. It is noted that the globalization of media content not only contributes to the emergence of new social standards and behavioral patterns, but also allows manipulating information, which has a significant impact on public consciousness. Particular attention is paid to the analysis of changes in social values that arise under the influence of the media, in particular in the context of globalization. It is noted that media culture functions as an important channel for transmitting values and standards of behavior, which has a direct impact on individual and collective guidelines in society. Values that are formed in a collective environment promote social cohesion and maintain the stability of cultural practices. The importance of developing media education institutions and educational programs that prepare individuals to adapt to the modern media environment is emphasized. It is established that in the context of the globalized world, the ability to critically evaluate information and use it in social and professional spheres is necessary for the preservation and development of social values. It is emphasized that media culture not only reflects the state of society, but also actively shapes new realities that determine the directions of social transformation and personal development.

Key words: media culture, globalization, social values, media education, information society, media skills.

Постановка проблеми. Швидкий розвиток цифрових технологій докорінно змінює комунікативні процеси, визначаючи не лише способи сприйняття інформації, а й загальну соціальну динаміку. У цьому контексті візуальний і текстовий контент, що активно поширюється через цифрові платформи, формує уявлення про моральні норми, стиль життя та суспільні ідеали, закріплюючи їх у масовій свідомості. Водночас алгоритми персоналізованої подачі матеріалу впливають на індивідуальну картину світу, змінюючи горизонти сприйняття та нерідко звужуючи спектр можливих поглядів. У такому контексті глобалізаційні процеси посилюють цей вплив, адже нові медіа не лише транслиують культурні цінності, а й конструюють їх, створюючи нові смислові акценти та соціальні орієнтири. За таких умов особливо важливо здійснювати критичний аналіз інформаційних потоків, вивчаючи механізми їхнього впливу на громадську свідомість. Це робить дослідження даної проблематики надзвичайно актуальним, оскільки цифрове середовище сьогодні відіграє ключову роль у формуванні

соціокультурних цінностей. Тому актуальність дослідження зумовлена зростаючим впливом цифрового середовища на процеси конструювання суспільних цінностей, оскільки нові медіа не лише відображають, а й формують морально-етичні орієнтири сучасного соціуму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про значний інтерес вітчизняних учених до проблематики медіакультури та її впливу на суспільні цінності. Зокрема, Артеменко С. Б., Фляшнікова А. Б. та Оніщук І. І. розглядають питання впливу цифрового контенту на процес соціалізації особистості в умовах сучасного інформаційного суспільства. У дослідженнях Бойко А. І. та Бойка А. О. увага зосереджується на ролі системи цінностей як основи культурної ідентичності, що формується під впливом медійного простору. Подібні аспекти розкриваються й у працях Денисюк Ж. З. і Колеснікової І. В., де аналізується взаємозв'язок між медіакультурою та формуванням ціннісних орієнтацій суспільства. Теоретичне осмислення феномену медіальної культури в сучасному світі здійснює Зленко Н. М., тоді як Лиси-

нюк М. В. і Голобородько О. О. досліджують її сутнісні особливості й функціональне значення. Водночас у роботах Ороховської Л. А. та Примаченко О. розглядається вплив новітніх інформаційно-комунікаційних технологій на суспільну свідомість та історичні процеси, що підтверджує актуальність подальших наукових пошуків у цій сфері.

Однак недостатньо розглянутим залишається питання про специфіку механізмів впливу медіакультури на формування суспільних цінностей, особливо в контексті цифрової трансформації, динаміки змін інформаційного простору та зростаючої ролі соціальних мереж у конструюванні колективної свідомості.

Метою статті є аналіз медіакультури як соціального феномена та визначення її впливу на процес формування суспільних цінностей у контексті цифрової трансформації та глобалізаційних змін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Медіакультура, як соціальний феномен, відіграє ключову роль у формуванні світогляду та ціннісних орієнтацій сучасного суспільства, визначаючи основні напрямки його розвитку. Зі стрімким розвитком цифрових технологій цей феномен набуває нових форм, що значно посилює її вплив на перерозподіл інформаційних потоків і культурних практик. Зі свого боку, в умовах глобалізації медіаконтент активно проникає в усі сфери життя, формуючи нові стандарти поведінки, соціальні моделі та ідеали, які стають основою суспільних трансформацій, а це дозволяє цифровій трансформації відкривати нові можливості для маніпулювання інформацією, що значно впливає на громадську свідомість.

У цьому контексті медіакультура виступає як важливий канал передачі цінностей, здатний формувати нові стандарти та орієнтири для поведінки індивідів у соціумі. Завдяки здатності медіа швидко адаптуватися до змін у технологічному середовищі, відбувається постійний процес перегляду соціальних норм і ціннісних орієнтацій. Глобалізація медіаконтенту сприяє виникненню нових ідеалів, що взаємодіють із культурними традиціями різних націй, утворюючи глобальну культурну мапу, яка також відображає специфічні суспільні пріоритети.

Цінності є основою для формування соціальних норм, вони визначають поведінку людей

і встановлюють пріоритети в суспільстві. Важливо зазначити, що цінності мають колективну природу, адже вони формуються та підтримуються не окремими індивідами, а групами людей, що разом спільно визначають свої орієнтири. Крім того, цінності мають культурну специфіку, оскільки вони відрізняються в різних культурах і спільнотах, що вказує на їхню змінність у залежності від соціального контексту. Окремо слід звернути увагу на історичну динаміку соціальних цінностей, оскільки вони можуть зазнавати змін під впливом історичних подій і соціальних трансформацій. Також варто наголосити на нормативній функції цінностей, адже саме вони є критерієм для оцінки «правильності» або «неправильності» поведінки у суспільстві. Важливим для концептуалізації є також ієрархічна структура цінностей, де суспільство визначає, які цінності є більш важливими за інші, і на основі цієї ієрархії формуються державні ідеології (Бойко & Бойко, 2024 : 171).

Цінності, що утворюються в колективному середовищі, формують не лише індивідуальні переконання, але й становлять основу соціальної єдності та стійкості. Вони діють як орієнтири для взаємодії в суспільстві, регулюючи соціальні відносини та підтримуючи стабільність культурних практик. Оскільки цінності є динамічними, вони адаптуються до змінюваних соціальних та історичних умов, що дозволяє їм залишатися актуальними в умовах соціальних трансформацій. Зміни в ціннісних орієнтаціях часто стають результатом глобальних процесів, таких як економічні, політичні чи технологічні зміни, що підкреслює важливість дослідження їх еволюції в контексті сучасного світу.

Цінності людини є основою її світогляду, оскільки вони відображають стабільне і вибіркове ставлення особистості до різних матеріальних і духовних благ, при цьому всі ці цінності детермінуються соціальними чинниками. Ціннісні орієнтації є складовими внутрішньої структури особистості, які формуються та закріплюються через життєвий досвід в процесі соціалізації, при цьому вони допомагають індивіду відрізнити важливе від менш значущого через механізм сприйняття або несприйняття певних цінностей, що сприймаються як межі основних сенсів і цілей життя. Хоча цін-

нісний світ кожної людини унікальний, існують певні універсальні стрижневі цінності, які є спільними для всіх людей, незалежно від національної чи етнічної приналежності, і які виконують об'єднавчу роль в межах різних культур (Денисюк, 2016 : 142).

Цінності, сформовані через соціалізацію, не лише відображають індивідуальний світогляд, а й здатні змінюватися під впливом зовнішніх чинників, зокрема медіа. Медіа, зі свого боку, стають важливими каналами для трансляції цих цінностей у широкі верстви суспільства, допомагаючи укріплювати або змінювати існуючі орієнтири та пріоритети. Вони не тільки впливають на формування індивідуальних цінностей, а й на загальний культурний контекст, пропонуючи нові моделі поведінки та ідеали. Це створює простір для взаємодії між особистими ціннісними системами та соціальними і культурними процесами, що відбуваються в глобалізованому світі.

З огляду на це, медіакультура може бути визначена як складова частина загальної культури, що є основним типом культури інформаційного суспільства. З одного боку, вона відображає загальний рівень розвитку цієї культури, а з іншого – формує загальний вплив на суспільство, включаючи інтелектуальний ефект, який зазвичай здійснюється через новітні медіа (телебачення, онлайн-преса, соціальні мережі, радіо, кіно). Цей вплив проявляється в зміні суспільної думки, формуванні вподобань та встановленні нових цінностей серед громадськості (Зленко, 2021 : 38).

Медіакультура не лише відображає рівень розвитку суспільства, але й активно формує нові соціальні реалії, адаптуючи культурні практики до вимог інформаційного простору. Оскільки новітні медіа проникають у всі сфери життя, вони створюють нові механізми соціалізації, що впливають на сприйняття індивідами соціальних норм і цінностей. У контексті цих змін особливо важливою є потреба в розвитку медіанавичок, що дозволяють ефективно взаємодіяти з інформацією та орієнтуватися в її безмежних потоках, що, зі свого боку, сприяє формуванню відповідних компетентностей у суспільстві.

Суттєвий та організований вплив медіакультури на процес соціалізації індивіда визначається роллю засобів масової інформації у фор-

муванні особистості в соціальному середовищі. Це, в свою чергу, вимагає розвитку необхідних медіанавичок, що дозволяють орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі. Зокрема, важливою є необхідність створення ефективних медіаосвітніх інститутів, здатних забезпечити відповідну підготовку в системі вищої освіти для адекватної взаємодії з медіа-середовищем сучасного світу (Артеменко та ін., 2023 : 231).

Зважаючи на масштабний вплив медіакультури, необхідність розвитку медіанавичок стає все більш актуальною для адекватної адаптації особистості до сучасних реалій. В умовах стрімкого технологічного прогресу та розповсюдження новітніх медіаформатів здатність критично оцінювати інформацію та використовувати її у соціальних та професійних сферах є важливим аспектом соціалізації. Це зумовлює важливість освіти, яка надає індивідам інструменти для розвитку відповідних навичок, необхідних для ефективної взаємодії з медіа-середовищем та підвищення їх інформаційної грамотності.

Вплив медіакультури на розвиток особистості є комплексним: він охоплює як інтелектуальні, так і емоційні аспекти, сприяючи формуванню світогляду, творчого та критичного мислення, а також елементів естетичної свідомості, таких як здатність до естетичного сприйняття та аналізу. Медіакультура вимагає від особистості розвитку низки важливих навичок, зокрема уміння інтерпретувати інформацію, розуміти її основну сутність, визначати її спрямованість та відрізнити головне від другорядного. Вона також включає здатність знаходити необхідну інформацію в різних джерелах, трансформувати її, змінюючи обсяг, форму або знакову систему, а також виявляти помилки в інформаційних повідомленнях і коригувати їх на основі аргументів. Крім того, медіакультура передбачає здатність сприймати різні погляди на одну й ту саму проблему, а також вміння аналізувати і наводити вагомі аргументи як на користь, так і проти певних поглядів, встановлюючи зв'язки між різними повідомленнями та формуючи власну обґрунтовану думку щодо їх змісту (Колеснікова, 2016 : 136).

Медіакультура здійснює не тільки когнітивний вплив, але й активно формує соціальні та культурні уявлення індивіда. Вона впливає на

побудову ідентичності особистості, одночасно визначаючи її роль у суспільстві через адаптацію до нових культурних норм та моделей поведінки. Це ставить перед суспільством завдання не лише поширення медіаосвіти, а й створення умов для ефективного використання медіа як інструменту розвитку людини в контексті глобалізованого світу.

Медіакультура, впливаючи на формування світогляду та повсякденну поведінку людини, прищеплює їй певні норми, стилі, моду і мовні практики, що не завжди мають позитивний ефект. З огляду на це, для подальшого прогресу суспільства необхідні свідомі заходи щодо розвитку медіаосвіти, яка має сприяти розкриттю творчого потенціалу індивіда та формуванню аналітичного підходу до сприйняття явищ і фактів реальності (Лисинюк & Голобородько, 2020 : 44).

При цьому медіаосвіта стає важливим інструментом у боротьбі з негативними аспектами впливу медіакультури, оскільки вона сприяє розвитку критичного мислення та здатності до самостійного аналізу інформації. Вона допомагає людині розпізнавати маніпуляції та стереотипи, що часто поширюються через мас-медіа, і забезпечує формування здатності оцінювати інформаційні потоки з різних поглядів. Важливо також, щоб особистість була здатна протистояти нав'язаним уявленням і образам, що формуються в медіа, і не сприймала їх як єдину істину.

У системі підготовки майбутніх культурологів медіаосвіта відіграє ключову роль, оскільки надає їм необхідні знання та навички для аналізу медіакультури та її впливу на суспільні процеси. Культуролог, як дослідник соціокультурних явищ, має бути здатним критично оцінювати медіатексти, розпізнавати правдиву інформацію від хибної, вирізняти продукти, створені штучним інтелектом, та розуміти механізми маніпуляції громадською думкою. Володіння методами медіааналізу дозволяє майбутнім фахівцям досліджувати зв'язок між мас-медіа та культурною ідентичністю, виявляти трансформації ціннісних орієнтацій у цифрову епоху та формувати стратегії інформаційної безпеки. Таким чином, медіаосвіта не лише розширює професійні компетентності культуролога, а й сприяє розвитку його соціальної відповідальності та здатності до ефективного міжкультурного діалогу.

Однією з характерних рис культури інформаційного суспільства є здатність маніпулювати соціумом через мас-медіа, які нав'язують стереотипи та символи, що не потребують глибокого осмислення і сприймаються як сама реальність. Цей процес дозволяє здійснювати контроль над соціумом шляхом впливу на індивідуальну та колективну свідомість, що сприяє тотальному контролю за людьми. Для запобігання маніпуляціям, які призводять до деградації особистості, зомбування та обмеження свободи, необхідно встановити громадський контроль над засобами масової інформації з метою заборони використання маніпулятивних технологій у формуванні суспільної свідомості. Важливим аспектом є роль медіакультури у забезпеченні можливості використовувати мас-медіа як інструмент демократизації та сприяння взаємодії різних суспільних дискурсів (Ороховська, 2017 : 30).

У цьому контексті важливо зазначити, що медіа не тільки передають інформацію, а й активно формують способи її сприйняття, часто накладаючи свої інтерпретації на реальність. Оскільки медіа мають значний вплив на колективну свідомість, вони стають потужним інструментом як для маніпуляцій, так і для побудови громадських дискусій, що відображають різні суспільні інтереси.

Мас-медіа, будучи одним з ключових інститутів громадянського суспільства, виконують функцію задоволення інформаційних потреб соціуму, сприяючи політичній комунікації, створюючи нову інформацію, пропонуючи способи її розуміння та інтерпретації, а також формуючи певний погляд на історію – як суспільства, так і держави, людських спільнот та окремих індивідуумів. Важливу роль у цьому процесі відіграють громадські медіа, які організовують дискусії, залучаючи громадян, об'єднаних спільними цілями та намірами. Вплив мас-медіа на суспільну свідомість опирається також на психологічні аспекти, взаємодіючи в об'єкт-суб'єктній формі. Через спрощену подачу історії та інші інформаційні процеси, мас-медіа підтримують масову комунікацію, впливають на формування та зміну соціальних установок і орієнтацій, стимулюють виникнення певних суспільних настроїв та громадської думки, а також спонукають суспільство до вчинків, що відповідають зазда-

легідь визначеним цілям (Примаченко, 2022 : 77-78).

У контексті зазначеного, потрібно підкреслити, що медіакультура як соціальний феномен є важливим інструментом формування суспільних цінностей у контексті цифрової трансформації та глобалізаційних змін, адже вона визначає основні напрямки розвитку суспільства. Впливаючи на перерозподіл інформаційних потоків і культурних практик через новітні медіа, медіакультура створює нові стандарти поведінки та соціальні моделі, що стають основою для суспільних трансформацій. У зв'язку з глобалізацією, медіа проникають в усі сфери життя, відіграючи ключову роль у формуванні індивідуальних та колективних цінностей, які визначають соціальні норми та взаємодію в суспільстві. Завдяки своїй здатності адаптуватися до технологічних змін, медіакультура постійно переглядає соціальні норми і ціннісні орієнтації, що спричиняє трансформацію соціальних практик. У той же час глобалізація медіаконтенту сприяє виникненню нових ідеалів, що взаємодіють із культурами різних націй, формуючи таким чином глобальну культурну мапу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, роблячи підсумок дослідження, відзначимо, що медіакультура, яка є важливою частиною сучасного суспільства, суттєво впливає на формування соціальних норм, цінностей і моделей поведінки. Швидкий розвиток цифрових технологій та глобалізація медіаконтенту змінюють структуру суспільних відносин і сприяють виникненню нових соціальних орієнтирів. Водночас медіакультура активно адаптується до змін у технологічному середовищі, що дозволяє їй постійно оновлювати соціальні норми та цінності. Цінності, що формуються через медіа, мають глибокий вплив на індивідуальні світогляди та є основою соціальної єдності в суспільстві. Оскільки ці цінності постійно змінюються, важливо розвивати медіанавички, що дозволяють особистості ефективно орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо в дослідженні впливу медіакультури на формування нових соціальних норм та ціннісних орієнтацій у глобалізованому світі, зокрема в контексті цифрової трансформації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Артеменко С. Б., Фляшнікова А. Б., Онішчук І. І. Вплив медіакультури на соціалізацію особистості в сучасному інформаційному суспільстві. *Грааль науки*. 2023. № 25. С. 229–232.
2. Бойко А. І., Бойко А. О. Система цінностей як фундамент культурної ідентичності в сучасному суспільстві: огляд основних проблем. *Культурологічний альманах*. 2024. № 4. С. 166–177.
3. Денисюк Ж. З. Вплив медіа культури на формування ціннісних орієнтацій суспільства. *Діалог культур Україна – Греція: культурна політика XXI ст. в європейській ретроспективі*: зб. праць (за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції «Діалог культур Україна – Греція: культурна політика XXI ст. в європейській ретроспективі», Київ, 21–23 вересня 2016 р.). К.: Міленіум, 2016. С. 142–143.
4. Зленко Н. М. Феномен медіальної культури в сучасному світі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 4. С. 34–38.
5. Колеснікова І. В. Медіакультура та її значення в сучасному інформаційному суспільстві. *Навчально-методичні матеріали для курсів підвищення кваліфікації педагогів Житомирщини*. 2016. С. 132–138.
6. Лисинюк М. В., Голобородько О. О. Медіакультура: сутнісні особливості і функції. *Питання культурології*. 2020. № 36. С. 38–48.
7. Ороховська Л. А. Трансформації суспільної свідомості під впливом новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. 2017. № 2. С. 26–30.
8. Примаченко О. Роль медіа в комплексному впливові історії на суспільну свідомість. *Вісник Львівського університету. Серія філософські науки*. 2022. № 30. С. 74–82.

REFERENCES:

1. Artemenko, S. B., Fliashnikova, A. B., Onishchuk, I. I. (2023). Vplyv mediakultury na sotsializatsiiu osobystosti v suchasnomu informatsiinomu suspilstvi [Influence of media culture on socialization of personality in the modern information society]. *Hraal nauky*, 25, 229–232 [in Ukrainian]
2. Boiko, A. I., Boiko, A. O. (2024). Systema tsinnostei yak fundament kulturnoi identychnosti v suchasnomu suspilstvi: ohliad osnovnykh problem [The system of values as the foundation of cultural identity in modern society: an overview of the main problems]. *Kulturolohichniy almanakh*, 4, 166–177 [in Ukrainian]

3. Denysiuk, Zh. Z. (2016). Vplyv media kultury na formuvannia tsinnisnykh oriantatsii suspilstva [Influence of media culture on the formation of value orientations of society]. *Dialoh kultur Ukraina – Hretsiia: kulturna polityka XXI st. v yevropeiskii retrospektyvi: zb. prats (za materialamy VII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Dialoh kultur Ukraina – Hretsiia: kulturna polityka XXI st. v yevropeiskii retrospektyvi»*, Kyiv, 21–23 veresnia 2016 r.). K.: Milenium, 142–143 [in Ukrainian]
4. Zlenko, N. M. (2021). Fenomen medialnoi kultury v suchasnomu sviti [The phenomenon of media culture in the modern world]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 4, 34–38 [in Ukrainian]
5. Kolesnikova, I. V. (2016). Mediakultura ta yii znachennia v suchasnomu informatsiinomu suspilstvi [Media culture and its importance in the modern information society]. *Navchalno-metodychni materialy dlia kursiv pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohiv Zhytomyrshchyny*, 132–138 [in Ukrainian]
6. Lysyniuk, M. V., Holoborodko, O. O. (2020). Mediakultura: sutnisni osoblyvosti i funktsii [Media culture: essential features and functions]. *Pytannia kulturolohii*, 36, 38–48 [in Ukrainian]
7. Orokhovska, L. A. (2017). Transformatsii suspilnoi svidomosti pid vplyvom novitnikh informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii [Transformations of public consciousness under the influence of the latest information and communication technologies]. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Filosofia. Kulturolohii*, 2, 26–30 [in Ukrainian]
8. Prymachenko, O. (2022). Rol media v kompleksnomu vplyvovi istorii na suspilnu svidomist [The role of media in the complex impact of history on public consciousness]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii filosofski nauky*, 30, 74–82 [in Ukrainian]